

Afslag på ansøgning om dispensation fra jordforureningslovens § 52 til tilførsel af jord til matr.nr. 25n og 6l Døstrup By, Døstrup, Mariagerfjord Kommune

Region Nordjylland har behandlet jeres ansøgning af 16. september 2025 om dispensation til at tilføre uforurenede jord til råstofgraven på matr.nr. 25n og 6l Døstrup By, Døstrup, Hedemarken 18, 9500 Hobro, Mariagerfjord Kommune. Sagen er behandlet efter jordforureningslovens¹ § 52, stk. 2, pkt. 3.

Afgørelse - afslag

Region Nordjylland meddeler hermed afslag på jeres ansøgning om dispensation efter jordforureningslovens § 52. Det er Region Nordjyllands vurdering, at jordtilførslen kan medføre en risiko for forurening af grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning.

Dermed er forudsætningerne for at meddele dispensation efter jordforureningslovens § 52, stk. 2, pkt. 3 ikke opfyldt.

Ansøgningen

Der er søgt om en årlig tilførsel på 30.000 - 50.000 m³ uforurenede jord i form af sand/fyldjord og muldjord i perioden fra januar 2026 til januar 2036. Der søges dermed om en samlet jordtilførsel på 300.000 - 500.000 m³ uforurenede jord over ti år.

Jorden skal bruges til efterbehandling af råstofgraven på matr.nr. 25n og 6l Døstrup By, Døstrup, Hedemarken 18, 9500 Hobro, Mariagerfjord Kommune. Jorden skal modtages og indbygges i den nordvestligste del af råstofgraven jf. nedenstående kortudsnit fra ansøgningen (figur1).

¹ Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurenede jord

Figur 1: Jorden skal modtages og indbygges i den nordvestligste del af råstofgraven som markeret på kortet. Kort fra ansøgningen.

Begrundelse for afslag

På modtagestedet har der været erhvervsmæssig indvinding af råstoffer fra ca. 2007 og fremefter. Modtagelse af jord på arealet er dermed omfattet af § 52 i jordforureningsloven.

Modtagestedet er på nuværende tidspunkt omfattet af råstofftilladelse af 6. januar 2016 (J.nr. 1-35-71-2-790-24) der udløber den 6. januar 2026. Der er indsendt ansøgning om en ny råstofftilladelse der skal erstatte den hidtil gældende. Ansøgningen om den nye råstofftilladelse er pt. under behandling ved Region Nordjylland. Der søges grundlæggende om det samme projekt som hidtil i forhold til indvindingsdybde m.v. Der indvindes som udgangspunkt ikke under grundvandsspejlet. Der er dog tilladelse til at grave helt ned til grundvandsspejlet langs gravefronten og i en afstand på 10-15 meter fra gravefronten. Efter indvindingen skal afstanden til grundvandsspejlet atter skal øges. Dette vil typisk ske ved opfyldning med sand eller overskudsmateriale fra råstofgraven. Bunden af råstofgraven ligger omkring kote 40 – 39 m DVR90. Området skal ifølge den gældende tilladelse efterbehandles til skov. I den nye ansøgning søges der om efterbehandling til en kombination af skov og landbrug.

Arealet ligger i område med drikkevandsinteresser (OD). De nærmeste områder med særlige drikkevandsinteresser ligger henholdsvis ca. 3 km nord, 3 km syd og 4,5 km øst for modtagestedet. De nærmeste indvindingsoplande ligger henholdsvis 2,7 km mod nordvest (Rørbæk Vandværk), 2,7 km mod syd (Skivevejens Vandværk) og 4,8 km mod øst (Valsgård Vandværk I/S Frisdal).

Ifølge potentialelinjer er der grundvandsmagasiner omkring kote 31 – 30 m DVR 90 med strømningsretning mod sydvest og omkring kote 40 – 39 m DVR 90 med strømningsretning mod vest. Ud fra de hydrologiske modeller er strømningsretningen ikke entydig, og der er flere ”overlappende” grundvandsmagasiner i området.

I forhold til vandområdeplan 2021-2027² ligger modtagestedet indenfor følgende grundvandsforekomster:

- dkmj_14_ks: dyb grundvandsforekomst i god kemisk og god kvantitativ tilstand.
- dkmj_159_ks: terrænnær grundvandsforekomst (KS2) i god kvantitativ og god kemisk tilstand.
- dkmj_1096_ks: regional grundvandsforekomst (KS4) i god kvantitativ, men i ringe kemisk tilstand på grund af pesticider der påvirker drikkevandsforsyningen.
- dkmj_983_ks: regional grundvandsforekomst (KS3) i god kvantitativ men ringe kemisk tilstand på grund af påvirkning med nitrat og pesticider.
- dkmj_978_kalk: regional grundvandsforekomst i god kvantitativ, men ringe kemisk tilstand på grund af nitrat og pesticider der påvirker drikkevandsindvindingen

Målsætningen for alle grundvandsforekomsterne er god kemisk og god kvantitativ tilstand.

De nærmeste boringer til almen vandforsyning ligger ca. 3 km nord for modtagestedet og indvinder til Rørbæk vandværk. Der er tale om boringer med DGUnr. 48.1725 og 48.900. Boringerne er ca. 47 meter dybe og indvinder i grundvandsforekomsten dkmj_1096_ks svarende til modellenet ks4.

I nærområdet til råstofgraven og modtagestedet ligger en række private vandindvindingsboringer. For hovedparten af disse boringer er der ikke data i Jupiter omkring boringsdybde, beskrivelse af geologien, pejlingsoplysninger eller oplysning om fra hvilken grundvandsforekomst der indvindes.

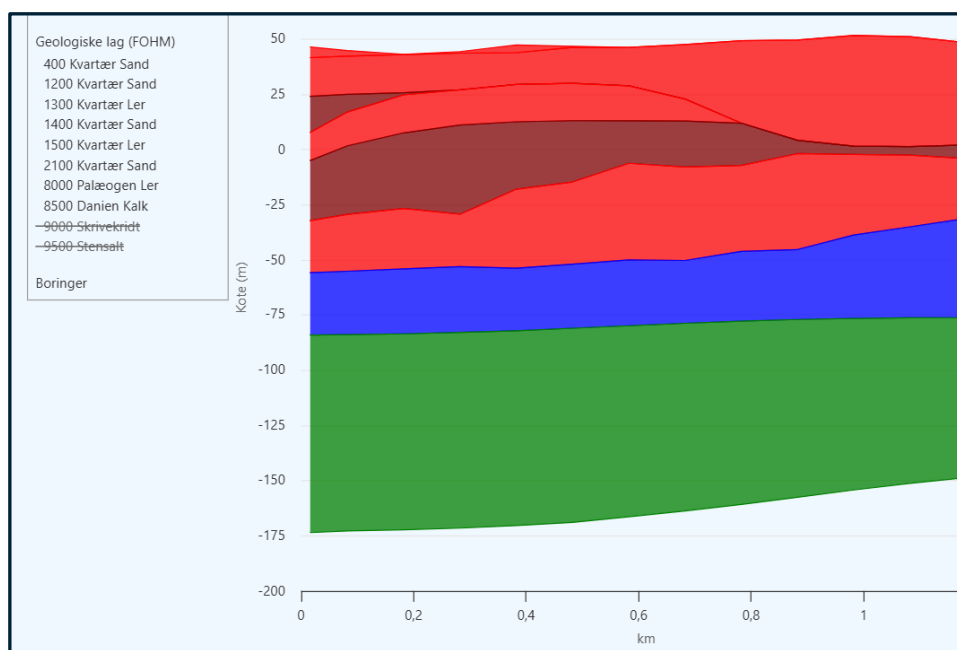
Figur 2: Oversigt over boringer i området omkring råstofgraven og modtagestedet.

² Vandområdeplaner 2021-2027, Miljøministeriet, juni 2023

For nogle af borerne er der dog oplysninger. Boringerne med DGU nr. 48.672 og 48.938 er henholdsvis 15 og 24 meter dybe og indvinder begge fra dkmj_983_ks svarende til KS3. Boringerne med DGU nr. 48.774 og 48.1079 er henholdsvis 39 og 35 meter dybe og indvinder fra dkmj_1096_ks svarende til KS4. Borningsdata for disse borer viser generelt vekslende lag af sand og ler med lerlag af beskedent tykkelse på 1-3 meter.

Et vest-øst profil i FOHM³ gennem modtageområdet og råstofgraven viser, at de øvre geologiske sandlag (400 KS, 1200 KS og 1400 KS) ikke er beskyttet af lerlag. Sandmagasinet 2100 KS er i et mindre delområde beskyttet af lerlag på op mod 20 meter, men mod øst aftager lerlagets tykkelse. Bl.a. på grund af de mangelfulde borningsoplysninger er der usikkerhed omkring opbygningen af de geologiske lag. Samlet set er det dog regionens vurdering, at der ikke er et sammenhængende beskyttende lerlag over drikkevandsressourcen og at jordlagene yder en ringe eller ingen beskyttelse af de øvre grundvandsmagasiner hvorfra der indvindes drikkevand

Dertil kommer at selve indvindingen foregår ned til grundvandsspejlet der er ubeskyttet samt at der vurderes at være hydraulisk kontakt mellem de øvre grundvandsmagasiner beliggende i 400 KS, 1200 KS og 1400 KS.

Figur 3: Tværprofil (vest – øst) fra FOHM gennem råstofgraven og modtagestedet (placeret ca. i midten). Røde lag repræsenterer sand, brune lag er kvartær ler, blå lag er palæogen ler og grønt lag er kalk.

Det følger af lovens forarbejder at forbuddet skal administreres restriktivt og klagenævnsafgørelser på området har fastlagt, at risikovurderingen i forhold til grundvandet skal ske i forhold til såvel det primære som det øvre, terrænnære grundvandsmagasin. En dispensation forudsætter således at

³ Fælles Offentlig Hydrostratigrafisk Model v/GEUS

det med høj grad af sikkerhed er godtgjort, at en tilførsel af jord ikke giver anledning til risiko for forurening af et grundvandsmagasin. Også ved udlægning af uforurenet jord kan der være risiko for påvirkning af grundvandet, bl.a. som følge af jordens indhold af humus eller af andre naturligt forekommende stoffer. I den konkrete sag er der indvinding af råstoffer ned til og i direkte kontakt til grundvandspejlet. Samtidig kan det konstateres, at der ikke er et beskyttende lerlag over de øvre grundvandsforekomster, samt at der vurderes at være hydraulisk sammenhæng mellem disse.

Region Nordjylland vurderer på baggrund af ovenstående, at det ikke kan afvises at en tilførsel af jord til råstofgraven kan medføre en risiko for forurening af grundvand der indgår i drikkevandsforsyningen eller forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning. Forudsætningerne for at meddele dispensation efter jordforureningslovens § 52 er dermed ikke opfyldt, og der meddeles afslag på det ansøgte.

Høring

Et udkast til afgørelse var i partshøring hos ansøger og lodsejere i perioden fra den 30. oktober til den 14. november 2025. Der kom ingen bemærkninger i forbindelse med denne høring.

Offentliggørelse, klage og søgsmål

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter meddelelsen af afgørelsen jf. jordforureningslovens § 81. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er afgørelsens adressat, enhver der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald, kommunalbestyrelsen og embedslægeinstitutionen.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Nordjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Nordjylland. Hvis Region Nordjylland fastholder afgørelsen, sender Region Nordjylland klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Hvis firmaet ønsker at anlægge et søgsmål ved domstolen til prøvelse af Region Nordjyllands afgørelse, skal sagen være anlagt inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Hvis I har spørgsmål til ovenstående, er I velkommen til at kontakte mig på telefon 2463 5639 eller mail: anne.henriksen@rn.dk.

Med venlig hilsen

Anne Marie Henriksen
Råstofsagsbehandler

Kopi til:

- Erlann Christiansen (lodsejer, matr.nr. 6l)
- Lars Thorbjørn Bech Hansen (lodsejer matr.nr. 25n)
- Mariagerfjord Kommune; jord@mariagerfjord.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Nord; trnord@stps.dk